

SVALBARD MUSEUM

ÅRSRAPPORT 2023

Innholdsfortegnelse

Innledning	1
Mål og strategier	2
<i>Ny basisutstilling.....</i>	<i>2</i>
<i>Besøksenter nasjonalpark Svalbard.....</i>	<i>2</i>
<i>Forskerkompetanse innen arkeologi.....</i>	<i>2</i>
<i>Kompetansesenter kulturmiljø Svalbard.....</i>	<i>2</i>
<i>Ombygging kontorer.....</i>	<i>3</i>
<i>Utvidelse av museets lokaler</i>	<i>3</i>
Solid kunnskapsproduksjon	6
Relevant formidling	9
<i>Arrangement.....</i>	<i>10</i>
<i>Pedagogiske opplegg for skole og barnehage.....</i>	<i>11</i>
<i>Utstillinger.....</i>	<i>11</i>
<i>Digitale flater.....</i>	<i>12</i>
<i>Grafisk profil.....</i>	<i>12</i>
Helhetlig samlingsutvikling	13
<i>Om gjenstandssamlingene.....</i>	<i>13</i>
<i>Arbeid med gjenstandssamlingene.....</i>	<i>14</i>
<i>Privatarkivsamlingen.....</i>	<i>14</i>
<i>Fotosamlingen.....</i>	<i>15</i>
Trygg ivaretagelse.....	15
<i>Sikring.....</i>	<i>15</i>
<i>Kompetansesenter kulturmiljø.....</i>	<i>16</i>
Aktiv samhandling.....	18
Organisasjon	19
<i>Styret.....</i>	<i>19</i>
<i>Ansatte.....</i>	<i>20</i>
<i>HMS.....</i>	<i>20</i>
Økonomi	21

Innledning

Svalbard museum er et natur- og kulturhistorisk museum og ble etablert som en stiftelse 1. juni 2006. Svalbard museum har som formål å samle inn, forvalte, forske på og formidle kunnskap og materielle vitnesbyrd knyttet til kultur- og naturhistorien på Svalbard. Gjennom vår virksomhet ønsker vi å formidle bred og allsidig kunnskap om Svalbards natur- og kulturhistorie.

Museet er lokalisert i Svalbard Forskningspark. Fra 2011 overtok Stiftelsen Svalbard museum ansvaret og driften av Sysselmannen på Svalbards kulturhistoriske magasin som var samlokalisert med Svalbard museum i Svalbard Forskningspark siden 2005. Magasinet omfatter et klimaregulert gjenstands- og fotomagasin, tørr- og våtlaboratorium samt to kontorer. I tillegg disponerer museet det gamle museet/grisefjøsen til magasin for større gjenstander og lager.

Svalbard museum vil at de som besøker og ferdes på Svalbard skal få solid kunnskap og et opplevelsesrikt opphold på miljøets premisser. I Svalbard museums vestibyle finnes Sysselmesteren på Svalbards miljøinformasjon som oppfordrer og motiverer til miljøvennlig adferd i møte med naturen og kulturminnene. Svalbard museum arbeider aktivt for at «Besøkssenter for nasjonalpark Svalbard» samlokaliseres med Svalbard museum for å gi ennå bedre informasjon til besøkende om natur- og kulturmiljøet.

I 2023 gjennomførte Statsbygg en konseptutredning for en utvidelse av museets lokaler. Det er søkt staten om økt driftsbevilgning for å dekke en husleie for et større areal.

Svalbard museum har i normalår åpent 7 timer 359 dager i året. Dette utgjør ca. 2 500 timer per år. I tillegg har museet ekstraåpninger på forespørsel hele året. På Svalbard museum gis det jevnlig omvisning i museet og gjenstandsmagasinet.

Etter intensivt arbeid med planlegging og forberedelser gjennom 2023 stengte museets utstilling 31. oktober 2023 for å bygge ny hovedutstilling som skal åpnes 23. februar 2024.

Svalbard museums utstillinger og magasiner gir et aktivt tilbud til Longyearbyens befolkning, forskere og tilreisende. Våre utstillinger fungerer som et åpent klasserom for barnehager og skoleelever fra Longyearbyen og fastlandet. Både elever i barnehage, grunnskole, videregående skole og folkehøgskole i Longyearbyen har benyttet seg av våre tilbud om undervisning med egne pedagogiske opplegg i våre utstillinger i løpet av 2023.

Mål og strategier

Styret for Stiftelsen Svalbard museum har vedtatt «Strategi Svalbard museum 2018-2028» og «Handlingsplan for Svalbard museum 2018-2023» som ligger til grunn for styringen av museet. I tråd med eksisterende planverk har det vært arbeidet med de følgende større prosjekter i løpet av året som er gått.

Ny basisutstilling

Etter gjennomført forprosjekt i 2022 har det vært arbeidet med ny basisutstilling gjennom hele 2023. Hele grunnfortellingen i utstillingen er gjennomgått og omarbeidet i tråd med de perspektiver og tema som er viktige i dag, samtidig som utstillingen tar med seg det beste fra den gamle. Etter gjennomført konkurranse ble det signert med et konsortium ledet av Spekta AS i mai. Den 31. oktober stengte den gamle utstillingen etter 17 år og riving og gjenoppbygging startet. Den nye utstillingen «En verden i endring» åpner i februar 2024 i tråd med den opprinnelige planen. Arbeidet har involvert hele staben i tillegg til en rekke samarbeidspartnere og innleide ressurser.

Besøkssenter nasjonalpark Svalbard

Den siste stortingsmeldingen om Svalbard (2015-16) peker på behovet for å etablere et naturinformasjonssenter i Longyearbyen for å informere om nasjonalparkene på Svalbard. Siden stortingsmeldingen kom har det vært arbeidet med flere ulike initiativer for å få etablert et slik senter i et samarbeid mellom Svalbard museum, Sysselmesteren på Svalbard, Universitetssenteret på Svalbard, Norsk Polarinstitutt, Longyearbyen lokalstyre og Visit Svalbard.

Svalbard museum har stilt et lokale på 77 m² til rådighet for senteret i påvente av etablering i større lokaler. Det er søkt om midler til etablering og drift fra Klima- og miljødepartementet. I løpet av året er det plan for en løsning av et nasjonalparksenter i lokalene i Svalbard museum sendt til Klima- og miljødepartementet etter at museet fikk finansiering fra det samme departement. Søknad om midler til drift og etablering opprettholdes.

Forskerkompetanse innen arkeologi

Handlingsplanen peker på behovet for å etablere mer forskerkompetanse innen arkeologi, blant annet for å bistå forvaltningen i spørsmål knyttet til dette. Museet har i perioden 2020-2023 samarbeidet med Sysselmesteren på Svalbard om arbeid med arkeologi hvor museet har en fast stilling som feltarkeolog og registrator. Museets forskerstilling innen arkeologi har ikke vært besatt i 2023, men vil bli lyst ut i 2024.

Kompetansesenter kulturmiljø Svalbard

Museet etablere et kompetansesenter for kulturmiljø på Svalbard i 2023. I første omgang skal senteret ivareta tilsyn, sikring og vedlikehold av en rekke av statens kulturminneobjekter på Svalbard, som f.eks. fangsthytter og historiske gruveanlegg. Senteret er i første omgang et toårig prosjekt, men med hensikt om at senteret skal bli en permanent del av museets drift. Det skal også tilby tjenester til andre eiere av bygninger på Svalbard med kulturhistorisk verdi.

Ombygging kontorer

Museets kontorlokaler i forskningsparken er uhensiktsmessige i forhold til dagens drift av museet og våre ambisjoner for økt aktivitet. Lokalene ble bygd for en annen drift og organisasjon enn den vi har i dag. Det er særlige behov for tilrettelagte kontorplasser og tilhørende møterom og -plasser. Statsbygg, som er byggeier, har prosjektert en ombygging av kontorene og det har vært arbeidet med å finne egnet entreprenør gjennom 2023. Kontrakt forventes inngått primo 2024 med ferdigstillelse i løpet av 3. kvartal 2024.

Utvidelse av museets lokaler

Det har vært et strategisk mål for museet i mange år å få utvidet dagens lokaler. I perioden 2015-18 arbeidet museet med øvrige partnere i forskningsparken om en utvidelse av forskningsparken. Dette prosjektet er per tiden ikke aktuelt og vi arbeider nå videre for å få til en utvidelse.

Svalbard museum er den fremste formidler av kultur- og naturhistorie, miljøinformasjon og kulturminnevern på Svalbard, og den best besøkte attraksjonen i Longyearbyen. En utvidelse vil bidra til å nå flere av målene i norsk svalbardpolitikk, som f.eks. bedre forståelse for håndhevelse av suverenitet, bevaring av områdets særegne villmarksnatur og reiseliv på miljøets premisser.

Museet åpnet i 2006 og var tilpasset 25 000 gjester per år. Turismen har økt drastisk og det har stabile besøkstall på rundt det dobbelte; 50 000. Kapasiteten er sprengt i høysesong. Med et større areal vil museet kunne ta imot langt flere og gi bedre læring.

Faglig spenner museet svært bredt og museet kan i dag ikke belyse alle sentrale tema som er ønskelig. Gjestene ønsker mer interaktivitet og tema som ikke er belyst i dag, f.eks. klimaendringer, Svalbards geopolitiske rolle og de spektakulære funnene av fossile marine øgler.

Svalbardmeldingen og masterplan for reiseliv peker på behovet for å konsentrere turismen i Isfjorden og legge til rette for lengre opphold for de som kommer til Svalbard. Dette krever bedre tilbud til turister i Longyearbyen tilpasset flere gruppers kjøpekraft, samtidig som vi må informere om de områdene som blir mindre tilgjengelige.

Visualisering av en fremtidig utvidelse av Svalbard museums lokaler. Animasjon: LPO Arkitekter

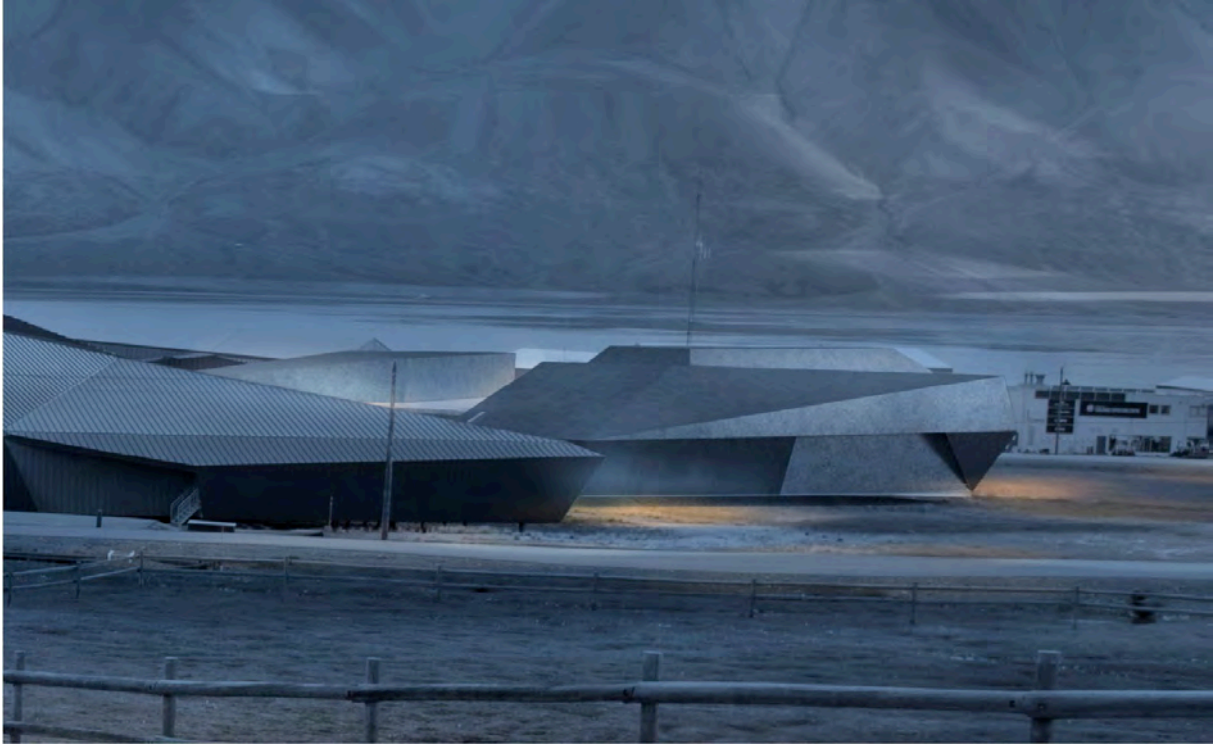
Svalbard museum må utvide sine publikumsarealer for å:

- Informere bedre om nasjonalparkene, naturmiljø og kulturminner
- Øke gjenbesøk og bidra til lengre opphold hos turister i Longyearbyen
- Øke kapasiteten for å gi en god opplevelse og plass til flere gjester
- Gi et bredere tilbud til publikum, inkludert fastboende

Det utvidede museet vil gi:

- Bedre forståelse for det sårbare naturmiljøet og behovet for vern
- Større forståelse for norsk politikk på Svalbard
- Et bedre museum for undervisning og kulturelle møteplasser
- Norske helårige arbeidsplasser

Det ble gjennomført en mulighetsstudie i samarbeid med LPO arkitekter som viser at det er mulig å få på plass en utvidelse i tilknytning til dagens lokaler på ca. 1300 m². På bakgrunn av denne studien har Statsbygg i 2023 gjennomført en konseptutredning i henhold til regjeringens utredningsinstruks som vurderer flere alternativer som alle gir ulik grad av måloppnåelse og avhenger av betalingsviljen.

Visualisering av en fremtidig utvidelse av Svalbard museums lokaler. Animasjon: LPO Arkitekter

Solid kunnskapsproduksjon

Forsknings- og utredningsarbeid

Museet har i 2023 utarbeidet en forskningsplan som vil bli behandlet av styret primo 2024. Planen legger vekt på at museet må satse på, og utnytte de fortrinn som ligger de fagfeltene vi allerede arbeider med og som ikke er dekket av andre institusjoner i Longyearbyen.

Det pekes på de følgende hovedsatsinger:

- Arktisk arkeologi
- Klimaendringenes påvirkning på kultur- og naturhistoriske miljøer
- Kulturmiljø på Svalbard og bygningsvern og -tradisjoner
- Materiell kultur. Gjenstandsforskning, konserveringsforskning
- Industrihistorie med fokus på gruvevirksomhet
- Paleontologi med vekt på fossile marine øgler

Gjennom året har det vært arbeidet med å bygge samarbeid med relevante fagmiljøer, noe som har resultert i møter og forskningsprosjekter under forberedelse med de følgende institusjonene:

- Evolutionsmuseet, Uppsala
- Hantverkslaboratoriet, Göteborgs universitet
- Nationalmuseet, København
- Naturhistorisk museum, Oslo
- NTNU
- NIKU
- SINTEF
- Universitetssenteret på Svalbard

Svalbard Archaeological Symposium 2023

For første gang på 30 år arrangerte Svalbard museum et internasjonalt arkeologisk symposium i Longyearbyen i oktober 2023. Symposiet hadde 19 deltakere, var et samarbeid med NIKU og NTNU, og var finansiert av Norges forskningsråds Svalbard strategic grants. Formålet med møtet var å vise status for arkeologisk forskning i Arktis og bygge fremtidige partnerskap.

Forskningssamarbeid

- *PCCH-Arctic*. Partner I forskningsprosjektet «Polar Climate and Cultural Heritage – Preservation and Restoration Management». Prosjektet ledes av SINTEF.

- *THETIDA* – “Technologies and methods for improved resilience and sustainable preservation of underwater and coastal cultural heritage to cope with climate change, natural hazards and environmental pollution”. Et multinasjonalt forskningsprosjekt, finansiert gjennom EU’s Horizon-program. Museet tilrettelegger for lokal medvirkning.

- *4-OCEANS*: Undersøkelser av 25 osteologiske prøver av kranier og kjever fra hvalross.

- «*Skjeletter i skapet*». 3-årig prosjekt igangsatt i 2023. Prosjekteier er NIKU. Sammenlikning av skjelettmateriale fra ulike utgravninger. Formålet er å undersøke hvordan klimaendringene påvirker nedbrytningen av arkeologiske kulturminner på Svalbard.

- *Paleontologisk studiesamling*. Museet har samarbeidet med Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo og Evolutionsmuseet, Universitetet i Uppsala om å bygge opp en paleontologisk studiesamling ved Svalbard museum. Som en del av samarbeidet forsøker vi å få til samarbeid om geoturisme, samt en digital oversikt over de paleontologiske samlingene innsamlet over ca. 100 år ved Naturhistorisk museum og Evolutionsmuseet. Foreløpig er samarbeidet i en forprosjektfase pga. manglende finansiering.

- Museet deltok i Svalbard Social Science Initiative (SSSI) NFR-finansierte workshop i Oslo "Building transdisciplinary bridges for sustainable Svalbard and Arctic development" og vil følge opp dette samarbeidet.

Etterarbeid utgravinger

Fangsthytta i Rekvika før utgraving og fjerning. Foto: Hans Andreas Lien

Svalbardposten lager sak om oppføring av hytta fra Rekvika 24.11.23, mens arbeidslaget er i full sving. Fra venstre Hans Andreas Lien, Frode Sekse Hilleren, Lorts Haugnes, Erki Markson, Ole Magnus Rapp. Foto: Eystein Markusson

Rekvika

På oppdrag fra sysselmasteren ledet Svalbard museum en utgraving av fangsthytta i Rekvika i Mosselbukta.

Det ble totalt samlet inn 1200 funnummer som er aksesjonsført ved museet og etterarbeidet har pågått gjennom 2023. Vi har beregnet at etterarbeidet vil ta 2500 timer og at dette vil pågå inn i 2025 før sluttrapporten kan ferdigstilles.

Tilgjengeliggjøring av frosset arkeologisk materiale

Miljøvernfondet ga i 2023 støtte på kr. 1 millioner for å gjennomføre prosjektet tilgjengeliggjøring av frosset arkeologisk materiale som ligger magasinert på museet. Etter at museet flyttet inn i forskningsparken i 2005 ble det gjennomført en storstilt tilbakeføring av kulturhistoriske gjenstander fra en rekke europeiske institusjoner. En del av dette materialet var frosset og har vært frosset siden. Finansieringen fra Miljøvernfondet gjorde at vi kunne begynne på dette arbeidet i 2023 ved å ansette en egen konservator. Her ser vi Unn Gelting under konservering av et funn.

Relevant formidling

I 2023 hadde Svalbard museum 55 808 gjester. 2826 av disse var barn og ungdom, og 263 barn var med på pedagogiske opplegg. Museet har hatt fokus på å tilby ulike arrangement, i første rekke for Longyearbyens befolkning. Det har stort sett vært lavterskeltilbud med gratis inngang, ofte med lokale samarbeidspartnere. Museet har hatt mer enn dobbelt så mange arrangement i 2023 sammenlignet med 2022.

Longyearbyen har en befolkning på ca. 2 600 og mottar ca. 140 000 turister i året. Av alle som kommer til Longyearbyen velger ca. 40 % å besøke museet. Dette gjør museet til Svalbard best besøkte -attraksjon og preger museets drift i høysesongene. I 2023 har vi gjennomført undersøkelser på hvor de ulike gjestene kommer fra, totalt er det registrert 81 ulike nasjonaliteter, av dette var 43 % norske gjester, men det er heftet noe usikkerhet til tallene i cruisesesongen, da de fleste gjestene på de store skipene ikke er norske.

Museet deltar aktivt gjennom Svalbard Reiselivsråd og Visit Svalbard for å tilpasse vårt tilbud og drive publikumsutvikling. Vi har i tillegg gått inn som partner i prosjektet Cruiseforum Longyearbyen som bla. har som hensikt å sikre en bedre integrasjon mellom lokalsamfunn og cruisetrafikk.

Samtidig som museet har en svært høy andel turister som våre gjester prioriterer vi også tilbud til fastboende. Samarbeidet med Longyearbyen skole er viktig for museet og vi bruker mye ressurser på å tilby ulike opplæringstilbud som er tilpasset skolens behov, f.eks. læringsopplegg om fangst, andre verdenskrig eller arktiske dyr. Utstillingen Lokaldemokrati i Longyearbyen var særlig rettet mot å nå ulike grupper i Longyearbyen, som har en høy andel ikke-norske fastboende.

Som det kommer frem av listen over arrangementer legger museet vekt på å gjennomføre ulike arrangementer som er primært rettet mot de fastboende i Longyearbyen.

Svalbard museum har museumsbutikk med et bredt og variert utvalg av polarlitteratur og suvenirer fra Svalbard og det øvrige Arktis. I året som gikk har museet startet arbeidet med å ommøblere butikken.

Våre utstillingsarealer på til sammen 795 m² er tilrettelagt for personer med funksjonshemming og vi tilbyr gratis adgang til personer med ledsagerbevis.

Gjennom 2023 har det pågått en bevisst satsning på opplæring og motivasjon av guider fra egen stab. Museet kan i stadig større grad ta på seg guideoppdrag i utstillingen, noe som øker kvaliteten på gjestenes opplevelse, stolthet og trygghet blant ansatte og gir inntekt. Dette arbeidet fortsetter i det nye året.

Arrangement

23. januar	Sios, Science and music
29. januar	Åpen dag i grisefjøsset/magasinet
24. februar	Opptreden under Arktisk Kammermusikkfestival
26. februar	Jubileumsarrangement Frøhvelvet 15 år
2. mars	Foredrag åpning Svalbard folkehøgskole
8. mars	Arrangement på kvinnedagen
18. mars	Åpen dag Fredheim
25. mars	Åpen dag Fredheim
22. april	Åpen dag Fredheim
9. mai	Podcastinnspilling med Jørn Hurum
11. mai	Foredrag om Hopen
13. mai	Foredrag om Ada Solvang
11. juni	Forfatter Buddy Levy, foredrag
Juli, hver dag	Snøhus, Polar Bears International (4050 pax)
3. september	Forfattersamtale m Bea Uusma under Litteraturfestivalen
8. september	Democracy, foredrag Bernt Hagtvet, Litteraturfestivalen
12. september	Klima og kulturminner - åpent seminar
19. september	Åpning av utstilling om Hanna Resvoll-Holmsen og seminar i samarbeid med NP
3. oktober	Omvisning for lokalbefolkning på norsk og engelsk
5. oktober	Omvisning for lokalbefolkning på norsk og engelsk
10.-12. oktober	Arkeologisymposium
28. november	Foredrag om Rekvika – Mikael A. Bjerkestrand
1. desember	50 år siden freding av isbjørnen - foredrag

Pedagogiske opplegg for skole og barnehage

- 2. trinn gruvedrift januar
- 4. trinn Svalbards historie februar
- 3. trinn fangst mars
- Videregående hvalfangst april
- 5., 6. og 7. trinn hvalfangst mai
- 2. trinn lesestund september
- Kullungen og Polarflokken barnehage lesestund september
- 9. trinn på ekskursjon m båt til kulturminner september
- 10. trinn demokratiutstilling september

Utstillinger

Basisutstilling

Basisutstillingen «*Liv i Lys og Is*» ble åpnet 26. april 2006. Den ble i sin levetid besøkt av 650 000 gjester og mottok gode tilbakemeldinger fra gjestene. Det var likevel behov for å oppdatere utstillingen tematisk og for å oppdatere virkemiddelbruken og 1. november stengte museet for publikum og startet demontering og montering av ny utstilling. Gjennom store deler av 2023 arbeidet staben med å forberede ombygging til ny basisutstilling, som fikk navnet «En verden i endring». Parallelt med alle andre oppgaver ble det produsert innhold til den nye utstillingen, i form av tekst, bilde- og gjenstandsutvalg og interaktive elementer. Den høye kvaliteten og grunntanken fra «Liv i lys og is» er bevart og videreføres i «En verden i endring». Den nye basisutstillingen vil åpne i februar 2024.

Lokaldemokratiet i Longyearbyen

I 2022 var det 20 år siden Longyearbyen lokalstyre ble opprettet. Svalbard museum markerte dette med en utstilling om demokratiets kår i Longyearbyen.

Utstillingen fortalte om veien fram til lokaldemokrati, viktige saker de siste 20 år og tar opp spørsmål som lokalsamfunnet er opptatt av i dag. Prosjektet var et samarbeid med Longyearbyen skole for å slippe til de unge stemmene, journalist Line Nagel Ylvisåker og designer Ragnhild Utne. I 2023 var utstillingen var tilgjengelig for publikum 1. januar- 10. september. Den fikk rosende anmeldelse i tidsskriftet Museum og gode tilbakemeldinger fra gjestene.

Polar Bears International – ishuset

Organisasjonen Polar Bears International (PBI) har forsket på isbjørn på Svalbard i flere år, bla. i samarbeid med Norsk Polarinstitutt. I hele juli måned var PBI's ishus plassert utenfor museet, bemannet med forskere som formidlet til gjestene, med god formidling om isbjørn til 4045 gjester.

Hanna Resvoll-Holmsen 1873-2023

Den 19. september åpnet museet en midlertidig utstilling om Hanna Resvoll-Holmsens liv og arbeid. Hun var botaniker og første vitenskapskvinne på Svalbard. Utstillingen ble til i

samarbeid med Norsk Polarinstitutt og NGU, og prosjektet var støttet av Svalbards miljøvernfond. Det ble også arrangert et seminar om Hanna Resvoll-Holmsen i forbindelse med utstillingsåpningen.

Annet

Det er gjenstander fra museets samling utstilt ved museet i Barentsburg, en oversikt over disse er tilgjengelig på [DigitaltMuseum](https://DigitaltMuseum.no). På grunn av Russlands angrepskrig mot Ukraina har det ikke vært samarbeidet med museet om disse utstillingene i året som er gått.

I tillegg har museet utstilt gjenstander i mindre utstillinger ved de metrologiske stasjonene på Bjørnøya og Hopen.

Digitale flater

Våren 2023 ble museets nye nettside lansert på www.svalbardmuseum.no. Den gamle løsningen på samme adresse var mer enn moden for oppdatering, og den nye siden er innbydende, moderne og gir god informasjon til digitale besøkende. Museet presenterer praktisk informasjon og tilgjengeliggjør digitale ressurser fra samlingen.

Sosiale media har vært brukt bevisst og regelmessig dette året. Museet har en publiseringsplan der flere deler på jobben, og vi har fått 42% flere følgere. Pr 1. februar 2024 har Svalbard museum ca. 4000 følgere på Facebook og 1 700 følgere på Instagram.

Grafisk profil

I forbindelse med oppdatering av museets hjemmesider ble den grafiske profilen gjennomgått og oppdatert med grafiske elementer, fonter og utvidet fargepalett.

Utstillingen om botaniker og første kvinnelige forsker på Svalbard, Hanna Resvoll-Holmsen. Foto: Eystein Markusson

Helhetlig samlingsutvikling

Om gjenstandssamlingene

Svalbards kulturhistoriske samling forvaltes av Sysselmesteren på Svalbard og Svalbard museum. Fra 2011 har Svalbard museum overtatt driften av magasinet og det er per i dag en del av Svalbard museum. Samlingene består av arkeologiske og kulturhistoriske gjenstander fra de ulike periodene i Svalbards 400-årige historie. Fra Svalbards oppdagelse av Willem Barentsz i 1596, den vest-europeiske hvalfangstperioden i 1612–1700, russisk overvintringsfangst i 1704–1852, norsk fangst fra 1820, ekspedisjonsperioden på 1800-tallet, bergverksvirksomheten og bosettingene fra 1890-årene til i dag, den andre verdenskrig 1940–1945 og samfunnsbygging, arbeidsliv, forskning og turisme i nyere tid. I tillegg finnes en liten naturvitenskapelig samling på 740 objekter og 95 kunsthistoriske gjenstander. Samlingen oppbevares i et moderne og klimaregulert magasin. Til sammen forvalter vi i dag 54 844 gjenstander: 50 098 av disse er arkeologiske gjenstander, 3911 er kulturhistoriske gjenstander fra nyere tid.

Et møysommelig og stort arbeid å demontere og ta vare på gjenstandene fra den gamle utstillingen, Unn Gelting og Saskia Heynekamp i arbeid. Også kongen av Arktis måtte finne seg i å bli satt på plass. Foto: Eystein Markusson

Arbeid med gjenstandssamlingene

I 2023 har registrering, katalogisering og digitalisering av gjenstander, foto og arkivmateriale fortsatt. På grunn av endret system for fotoregistrering, og ved igangsetting av prosjektet «Tilgjengeliggjøring av frosset arkeologisk gjenstandsmateriale», har aktiviteten økt.

Sistnevnte prosjekt innebærer å flytte flest mulig arkeologiske gjenstander fra museets fryserom til våre klimatiserte magasin. I 2023 ansatte Svalbard museum en konservator for å gjennomføre prosjektet. Hun har i 2023 flyttet, pakket ut, registrert, fotografert, katalogisert og skrevet rapport for 202 av gjenstandene. De fleste er også konserverte, pakket og plassert i magasin.

Museet fullførte i 2023 overføringen av fotosamlingen fra Foto Station til Primus. Digitale bilder, informasjon tilknyttet gjenstandsdatabasen og arbeidsdokumenter fra museets egne servere ble flyttet til KulturITs servere.

I 2023 ble 27 gjenstander tatt inn i samlingen. 10 av disse er litografier. Den mest spektakulære gjenstanden som ble tatt inn i samlingen i 2023 er nok fangsthytta fra Rekvika. Hytta består av en eldre russisk del i laftet tømmer, og en sammenbygd nyere norsk planke- og tjærepappdel. Den russiske delen var trolig brukt fra midten av 1700-tallet til rundt 1850. Den norske delen ble bygd i 1921, men har blitt lappet på og endret i ettertid. Hele hytta er automatisk fredet utfra alder. Fordi den holdt på å rase på havet ga Riksantikvaren tillatelse til å flytte den fra Rekvika og inn på museet. Høsten 2023 bygde kulturminnehåndverkere hytta opp her, hvor den er en viktig del av museets nye basisutstilling.

480 gjenstander ble registrert i 2023, og 400 gjenstander ble publisert på Digitalt Museum. 12 164 gjenstander og 26 554 fotografier er nå publisert der.

Svalbard museum opplever stadig stor interesse fra ulike forskningsmiljøer og enkeltpersoner som etterspør tilgang til, og informasjon om, museets samlinger. Her nevnes to slike forskningsprosjekt hvor undersøkelser utføres på objekter som museet forvalter. Deltakere i forskningsprosjektet 4-OCEANS har tatt 25 osteologiske prøver av kranier og kjever fra hvalross. NIKUs 3-årige prosjekt «Skjeletter i skapet» ble igangsatt høsten 2023. En osteolog sammenlikner skjelettmateriale fra ulike utgravninger. Formålet er å undersøke hvordan klimaendringene påvirker nedbrytningen av arkeologiske kulturminner på Svalbard.

2023 har vært preget av arbeid med den nye basisutstillingen. Omtrent 700 objekter som sto i den gamle utstillingen er tatt ned. Ca. 200 av disse skal gjenbrukes i den nye utstillingen, mens resten er rengjort, pakket og plassert i magasin. Samtidig er rundt 100 objekter som har stått på magasin klargjort for å vises i den nye utstillingen.

Privatarkivsamlingen

Arbeidet med privatarkivsamlingen dreier seg hovedsakelig om å tilgjengeliggjøre museets tidligere fjernarkiv som består av litt over 20 hyllemeter med materiale etter lokale lag og foreninger, fangstmenn og diverse personer med tilknytning til Svalbard. 3,2 hyllemeter med arkivmateriale har blitt ordnet, pakket, katalogisert og tilgjengeliggjort. 650 sider har blitt digitalisert og publisert. Per 31.12.2023 var omtrent halvparten av materialet katalogisert i

Asta og tilgjengeliggjort via Arkivportalen, og de mest etterspurte arkivene har blitt digitalisert. Tilvekstene er begrenset og dreier seg hovedsakelig om materiale knyttet til museets gjenstandssamling. Til tross for arkivets begrensede omfang og museets avsideliggende beliggenhet har vi mottatt henvendelser og noen besøk fra en rekke forskere, forfattere og journalister fra inn- og utland. Det er all grunn til å tro at det resterende materialet også vil være av interesse og arbeidet vil fortsette som før.

Fotosamlingen

Etter en gjennomgang i løpet av 2023 er den samlede fotosamlingen til Svalbard museum beregnet til å være på 171 820 foto. Dette er ca. 100 000 lavere enn tidligere oppgitt, noe som skyldes manglende oversikt over innkomne og deponerte samlinger.

Til sammen er 26 732 fotografier tilgjengelige på nettet gjennom DigitaltMuseum. 2 115 fotografier har blitt digitalisert og katalogisert i året som gikk. 1 366 er digitalisert og avventer katalogisering. Samlingene har blitt formidlet gjennom den nye basisutstillingen, og via egne sosiale medier og Svalbardposten.

Museets fotosamling tiltrekker seg stor interesse fra et lokalt, nasjonalt og internasjonalt publikum. Foruten Svalbard museums egen samling, som også omfatter Svalbardpostens fotoarkiv, har vi også deponeringsavtale med Grøndal Foto, Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S, Kings Bay og Grete Smedal. I tillegg oppbevarer Svalbard museum kulturminnefoto fra Sysselmasteren av sikkerhetsmessige årsaker, uten deponeringsavtale. Grunnet feilestimering, manglende bemanning og uklarheter rundt tellingen har det vist seg at det samlede volumet er lavere og at antall digitaliserte foto er høyere enn tidligere antatt. I de tidligere år ble det ikke rapportert at deponerte samlinger og gjenstandsfoto (som nå ha blitt talt med i det totale omfanget) var digitalisert og registrert.

I løpet av 2023 har museet byttet plattform for den digitale delen av samlingen fra Fotostation til Primus og Digitalt museum. Med dette har vi samlet to av museets samlinger i en database og økt fotosamlingens synlighet på nett. På brukersiden utgjør dette en stor forbedring.

Trygg ivaretagelse

Sikring

Som et ledd i sikring av samlingene har museet i 2023 flyttet all digital informasjon over i «skyen», som egentlig er sikre servere med backup i flere ledd på fastlandet som driftes av KulturIT med datalagring i Norge. Fram til nå har all informasjon vært lagret på egne servere som var fysisk plassert i Svalbard forskningspark.

I 2023 ble en oppgradering av museets sikkerhetssystemer fullført.

Utenom utlån oppbevares museets fysiske samlinger enten i utstillinger og magasiner i Svalbard forskningspark og magasinert i det gamle museet i Longyearbyen. Oppbevaringsforholdene magasiner og utstillinger i Svalbard forskningspark er svært gode,

og det er her den største andelen av samlingen og de mest sårbare gjenstandene oppbevares.

Om lag 28 % av museets kulturhistoriske gjenstander oppbevares i dag i det gamle museet i kaldlager. Forholdene her er ikke tilfredsstillende. Tilstanden til bygget, som museet disponerer, men ikke eier, er blitt gradvis forverret de siste årene og det er behov for å utbedre dette eller finne alternative magasiner for større gjenstander. Dette ble først identifisert som en trussel i 2022 og i løpet av 2023 har tilstanden blitt stadig verre. Skadene på bygget oppstår som et resultat av klimaendringer som gir stadig mer ustabile grunnforhold.

I en tilstandsrapport fra desember 2023 skriver Rambøll at det er fare for at bygget kan kollapse, men kan ikke gi noen tidshorisont. Museet vil arbeide med å finne nye permanente erstatningslokaler i 2024 og vil også legge planer for en eventuell evakuering av gjenstander fra bygget.

Kompetansesenter kulturmiljø

Svalbard museum opprettet i 2023 kompetansesenter kulturmiljø Svalbard.

Over tid har det oppstått et stort behov for å samle bygningsvernkompetanse på Svalbard. Det er mange automatisk fredete og vedtaksfredete bygg og konstruksjoner som trenger tilsyn og vedlikehold. Eier er ansvarlig for å ivareta sine kulturminner, og et bygningsvernsenter vil kunne tilby en reell og lokal leverandør av nødvendige tjenester som eier er ansvarlig for å utøve, og som også direktoratet har anledning til å pålegge eieren eller brukeren, jf. sml § 45.

Kompetansesenter for kulturmiljø på Svalbard skal ha fokus på bygningsvern, men vil også kunne romme andre oppdrag og rådgivning knyttet til spørsmål om kulturminner og bevaring. Senteret skal sikre at kunnskap og kompetanse om Svalbards kulturminner utvikles, forvaltes og forblir på øygruppa gjennom kontinuitet og erfaringsoverføring. Ressurssentret vil være en varig samarbeidspartner og kunnskapsleverandør for forvaltningen av kulturminner og eiere av fredete og verneverdige bygg på Svalbard.

Tilstandsregistrering av hovedfangststasjon i Kapp Lee (Dolerittneset) sammen med Sysselmesteren. Hytta er bygd i 1904 av Fredrik Isaksen, Sigurd Johnsen, Hans Olsen, Hilmar Aronsen, Johan Svendsaas og Erik Mattillas. Foto: Erki Markson

Kjernebemanningen i kompetansesenteret bestod i 2023 av to stillinger i full tid. I tillegg ble det benyttet midlertidig ansatte og lokale firma. Andre ansatte med ekspertise innen felt som historie, arkiv og arkeologi har også bidratt i senterets arbeid. Hovedoppgavene for kompetansesenteret har vært knyttet til:

1. Oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet om tilsyn og sikring, og dernest en god og verdibevarende forvaltning og vedlikehold, av departementets eide kulturminner på Svalbard. Dette er i hovedsak teknisk- industrielle kulturminner knyttet til tidligere gruvedrift rundt Longyearbyen.
2. Oppdrag fra Sysselmesteren for å ivareta eieroppgaver som dokumentasjon, tilstandsvurderinger, tilsyn, istandsetting, sikring og vedlikehold av kulturminnene som Sysselmesteren forvalter statens eieransvar for. Dette omfatter blant annet en rekke fredede fangsthytter rundt hele Svalbard.

Siden dette er en ny satsing har det naturlig nok vært brukt mye tid på ansettelse, avtalearbeid og annet forberedende arbeid. Dette er en ikke utfyllende liste over arbeid som er utført i løpet av året som gikk:

- Tilstandsvurdert 79 taubanebukker
- Forberedelser til erosjonssikring av taubanesentralen Hiorthhamn, sikringsarbeider på steinsorteren ved Huset, og sikring av løse gjenstander ved gruve 5 og 6.
- Forberedelser til tilstandsvurdering av forurensing i og rundt daganleggene til gruve 5 og 6.
- Flytting og montering av fangsthytta fra Rekvika inn i museets nye utstilling.
- Tilstandsregistrert 10 bygninger for Sysselmesteren, blant annet polarbrakk på Isfjord Radio.
- Utført arbeid på 12 av statens hytter
- Tilstandsregistrert 7 bygninger for Kings Bay AS
- Holdt kurs i vindusrestaureringskurs for byggfag Longyearbyen VGS

Aktiv samhandling

Museet er medlem i Norges museumsforbund, International Council of Museums (ICOM), Svalbard reiselivsråd, Svalbard næringsforening og Hovedorganisasjonen Virke.

Partner	Samarbeid
Kings Bay A/S	Avtale om bistand med museumsfaglige råd i forbindelse med Kings Bays samling og tilhørende museum i Ny-Ålesund
KulturIT	Eier og aktiv bruker
Landbruks- og matdepartementet	Formidling av informasjon om Svalbard globale frøhvelv
Norges museumsforbund	Styremedlem i seksjon for naturhistorie
Longyearbyen lokalstyre/Longyearbyen skole	Utstillingen Lokaldemokrati i Longyearbyen Formidling
Norsk Polarinstitutt	Formidling
Nærings- og fiskeridepartementet	Avtale om oppfølging av statens teknisk-/industrielle kulturminner
PCCH-Arctic	Partner i forskningsprosjektet Polar Climate and Cultural Heritage – Preservation and Restoration Management
Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S (SNSK)	Samarbeidsavtale om formidling og deponering
Svalbard Reiselivsråd/Visit Svalbard	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbeidsavtale - Medlem og har pr. dato et varamedlem i styret i reiselivsrådet - Cruiseforum Longyearbyen
Sysselmasteren på Svalbard	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbeidsavtale om ivaretagelse av statens automatisk fredede kulturhistoriske gjenstander - Samarbeidsavtale om informasjon og natur, miljø og kulturminner - Prosjektavtale om kultutminnefaglig bistand - Avtale om oppfølging av statens fredede bygninger på Svalbard og kunnskapsutvikling
THETIDA	Deltaker THETIDA - <i>Technologies and methods for improved resilience and sustainable preservation of underwater and coastal cultural heritage to cope with climate change, natural hazards and environmental pollution</i> - et multi-nasjonalt forskningsprosjekt finansiert gjennom EU's forskningsfond Horizon
Universitetssenteret på Svalbard	Formidling

Museet har samarbeidet med Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo og Evolutionsmuseet, Universitetet i Uppsala om å bygge opp en paleontologisk studiesamling ved Svalbard museum. Som en del av samarbeidet forsøker vi å få til samarbeid om geoturisme, samt en digital oversikt over de paleontologiske samlingene innsamlet over ca. 100 år ved Naturhistorisk museum og Evolutionsmuseet.

Svalbard museum deltar i nettverk for privatarkiv i Troms. Nettverket ble startet i 2022 og har til hensikt å sikre en helhetlig samfunnsdokumentasjon, gjennom innsamling, bevaring og tilgjengeliggjøring av privatarkiver. For å sikre dette har nettverket utarbeidet en felles bevaringsplan. I tillegg arbeides det med å utarbeide en samhandlingsplan som tar sikte på å avklare arbeidsdeling, ansvarsområder og mulige fellesløsninger.

Organisasjon

Styret

Styret for stiftelsen Svalbard museum består av representanter oppnevnt av stifterne: Longyearbyen lokalstyre, Norsk Polarinstitutt, Store Norske Spitsbergen Kulkompani, Sysselmasteren på Svalbard og Universitetssenteret på Svalbard. Styret består av seks faste representanter fra stifterne og en representant fra ansatte ved Svalbard museum. Sysselmasteren på Svalbard har i tillegg en observatør i styret.

Styrets sammensetning (medlemmer som er fratrudd i løpet av året i parentes):

Funksjon	Medlem	Personlig vara	Oppnevnte av
Styreleder	Håvar Fjerdingsøy	(Sveinung Lystrup Thesen)	Store Norske Spitsbergen Kulkompani
Styremedlem	Harald Høgseth	Siri Hoem	Sysselmasteren
Nestleder	Kristin Furu Grøtting	(Espen Klungseth Rotevatn)	Longyearbyen lokalstyre
Styremedlem	(Stine Teigen)	(Torgeir Prytz)	Longyearbyen lokalstyre
Styremedlem	Kim Holmén	Åshild Ønvik Pedersen	Norsk Polarinstitutt
Styremedlem	Frank Nilsen	Maria Jensen	Universitetssenteret på Svalbard
Styremedlem	Mikael Bjerkestrand	Sigrun Selboe	Ansatte
Observatør	Monika Serafinska		Sysselmasteren

Styret har i løpet av 2023 hatt fire ordinære styremøter og behandlet til sammen 30 saker. De viktigste sakene har vært spørsmål knyttet til generell drift, økonomi og utviklingsprosjekter knyttet til ombygging av kontorer, etablering av kompetansesenter kulturmiljø på Svalbard, mulig utvidelse av museets lokaler og oppgradering av museets utstillinger.

Restaureringsarbeid av Tåkefjellhytta ved Nordre Bolleneset sommeren 2023. Hytta ble bygd av Arthur Oxaas og Peder Pedersen. Harald Soleim brukte den som bistasjon.. Foto: Erki Markson

Ansatte

Staben ved Svalbard museum i 2023 omfattet til sammen 25 ansatte, hvorav 6 faste hele stillinger, 4 faste i redusert stilling, tre ansatt på prosjekt i hele stillinger, og tilkallingsvikarer, til sammen 11,55 årsverk. Det etterstrebes likelønn og en likeverdig fordeling mellom kjønnene i alle stillingskategorier. I 2023 var kjønns sammensetningen i personalet 64 % kvinner og 36 % menn.

HMS

Styret legger vekt på HMS og at planer for sikring er gjennomført i tråd med budsjett. Det er utarbeidet og ført revisjon av internkontrollsystem i bedriften. Alle ansatte er informert om og har deltatt i gjennomgåelsen av sikkerhetsrutiner, brannrutiner og det er gjennomført brann/evakueringsøvelser. Svalbard museum har tillitsvalgt og verneombud. De ansatte har en fast representant i styret for Svalbard museum. Det er ikke inntruffet skader eller ulykker i forbindelse med stiftelsens virksomhet. Sykefraværet var i 2023 på 0,98 %. Svalbard museums virksomhet forurensrer ikke det ytre miljøet på Svalbard.

Økonomi

Årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling og resultat pr. 31. desember 2023 og utviklingen og resultatet av virksomheten i 2023. Det har ikke inntruffet ekstraordinære forhold eller vesentlige hendelser som påvirker årsregnskapet etter balansedagen. Fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av regnskapet.

I 2023 mottok stiftelsen kr. 16 639 310,- i statlig driftsstøtte fordelt på kr. 14 499 310,- fra Justis- og beredskapsdepartementet og kr. 2 140 000,- fra Kultur- og likestillingsdepartementet. I tillegg ble det inntektsført kr. 1 324 420,- i øvrige tilskudd til driften. Løpende drift ga inntekter på kr. 16 913 598,-. Til sammen ga dette museet en samlet inntekt på kr. 34 877 557,-.

Driftskostnadene utgjorde kr. 33 122 680,-. Overskuddet på driften ble kr. 1 754 876,-.

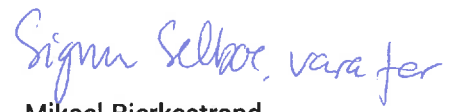
Årsresultatet ble et overskudd på kr. 2 413 850,- som overføres til annen egenkapital.

Stiftelsens samlede egenkapital og gjeld var ved utgangen av året kr. 32 818 518,-, hvorav grunnkapitalen utgjorde kr. 500 000,-. Varige driftsmidler som bygning, teknisk utstyr og løsøre utgjorde kr. 12 816 014,-.

Longyearbyen, 23. februar 2024

Håvar Fjendingøy
Styrets leder

Kristin Furu Grøtting
Styrets nestleder

Mikael Bjerkestrand
styremedlem

Siri Hoem
varamedlem

Kim Holmén
styremedlem

Frank Nilsen
styremedlem

Eystein Markusson
direktør

Årsregnskap for
STIFTELSEN SVALBARD MUSEUM

989469266

Regnskapsår
01.01.2023 - 31.12.2023

Resultatregnskap

	Note	2023	2022
Driftsinntekter			
Annen driftsinntekt	1	34 877 557	27 717 234
Sum driftsinntekter		34 877 557	27 717 234
Driftskostnader			
Varekostnad		3 141 095	3 420 836
Lønnskostnad	2, 3	9 420 952	7 968 564
Avskrivning på varige driftsmidler	4	670 203	572 231
Annen driftskostnad		19 890 430	15 647 462
Sum driftskostnader		33 122 680	27 609 092
Driftsresultat		1 754 876	108 143
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		657 151	382 200
Annen finansinntekt		36 031	31 375
Sum finansinntekter		693 182	413 575
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		406	228
Annen finanskostnad		33 802	1 720
Sum finanskostnader		34 209	1 948
Netto finans		658 974	411 627
Resultat før skattekostnad		2 413 850	519 770
Årsresultat		2 413 850	519 770
Overføringer			
Annen egenkapital		2 413 850	519 770
Sum overføringer		2 413 850	519 770

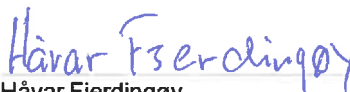
Balanse

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	3 865 233	3 557 326
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner, ol.	4	8 950 782	324 246
Sum varige driftsmidler		12 816 014	3 881 571
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	5	50 000	50 000
Andre langsiktige fordringer	6	38 854	471 704
Sum finansielle anleggsmidler		88 854	521 704
Sum anleggsmidler		12 904 868	4 403 275
Omløpsmidler			
Varer			
Varer	7	1 405 066	2 011 800
Sum varer		1 405 066	2 011 800
Fordringer			
Kundefordringer		2 259 675	58 677
Andre kortsiktige fordringer	8	5 053 815	3 645 109
Sum fordringer		7 313 490	3 703 786
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	9	11 195 094	16 943 439
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		11 195 094	16 943 439
Sum omløpsmidler		19 913 649	22 659 025
SUM EIENDELER		32 818 518	27 062 300

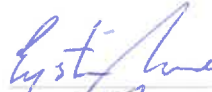
Balanse

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Stiftelseskapital	10	500 000	500 000
Sum innskutt egenkapital		500 000	500 000
Opptjent egenkapital			
Fond	10	13 500 000	13 500 000
Annen egenkapital	10	10 082 413	7 668 563
Sum opptjent egenkapital		23 582 413	21 168 563
Sum egenkapital		24 082 413	21 668 563
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		5 291 275	4 485 385
Skyldige offentlige avgifter	9	295 021	258 795
Annen kortsiktig gjeld	8	3 149 809	649 557
Sum kortsiktig gjeld		8 736 105	5 393 737
Sum gjeld		8 736 105	5 393 737
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		32 818 518	27 062 300

Svalbard, 23.02.2024

Håvar Fjerdingøy
styrets leder

Frank Nilsen
styremedlem

Eystein Markusson
Direktør

Kristin Furu Grøtting
nestleder

Mikael Amadeus Bakke
Bjerkestrand
styremedlem

Siri Hoem (møtt for Harald
Høgseth)

Kim Johan Holmén
styremedlem

Harald Bentz Høgseth
styremedlem

Noter

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Selskapet har videre fulgt relevante bestemmelser i Norsk Regnskaps Standard utarbeidet av Norsk Regnskaps Stiftelse.

De regnskapsprinsipper som er gjengitt i regnskapslovens kap. 4 om grunnleggende prinsipper og god regnskapsskikk og kap. 5 om vurderingsregler er ikke gjengitt i denne innledende noten om regnskapsprinsipper dersom det ikke foreligger forhold ved regnskapsposten eller prinsippene og vurderingsreglene som fordrer en presisering (valgadgang mv).

Unntaksreglene i regnskapsloven for små foretak er anvendt der annet ikke er angitt spesielt.

Presiseringer mht regnskapsprinsipper:

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring av salgsinntekter skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for varer og tjenester. Tilskudd overført til løpende drift periodiseres og inntektsføres månedvis. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs i samme periode som inntekter inntektsføres.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er aaløge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler som anses å ha varig verdi, vurderes til anskaffelseskost og nedskrives til virkelig verdi i de tilfeller et verdifall forventes å være ikke-forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives etter en fornuftig avskrivingsplan over forventet økonomisk levetid.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet gjenværende økonomisk levetid. Som hovedregel er en lineær avskrivingsmetode lagt til grunn.

Varer

Varer vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer føres opp i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til forventet tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Andre fordringer er også gjenstand for en tilsvarende vurdering.

Pensjoner og OTP

Pensjonsordninger er finansiert via en hybrid pensjonsavtale med garanti. Hybridpensjon kombinerer mulighetene i innskudds- og ytelsespensjon. Pensjonspremien anses som en pensjonskostnad og er klassifisert som en lønnskostnad i regnskapet.

Skatt

Stiftelsen er et offentlig foretak og er ikke skattepliktig.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2023 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift. Det bekreftes med dette at forutsetningen for fortsatt drift er tilstede.

Note 1 - Tilskudd

I posten inngår følgende tilskudd og bevilgninger	2023	2022
Bevilgning fra Kultur- og Likestillingsdepartementet	2 140 000	2 775 000
Bevilgning fra Justis- og Beredskapsdepartementet	14 499 310	14 000 000
Tilskudd Klima- og Miljødepartementet		285 000
Tilskudd fra Svalbard Miljøvernfond*	688 920	95 763
Bevilgning Landbruks- og Matdepartementet*	450 228	
Tilskudd andre*	185 500	
Totalt	17 963 958	17 155 763

*Tilskudd fra Svalbard Miljøvernfond består av to tilskudd der inntektsføring er periodisert/reduisert for 2023, og inntektsføres i takt med pådratte kostnader i prosjektet.

*Bevilgning fra Landbruks- og matdepartementet inntektsføres og er per periodisert/reduisert for 2023, og inntektsføres i takt med pådratte kostnader i prosjektet og fortsetter i 2024

*Tilskudd andre består av tilskudd fra Fritt Ord på kr. 150 000,- og Virke Tiltaksmidler på kr. 35 500,-

Note 2 - Lønnskostnader

Spesifikasjon av lønnskostnader	2023	2022
Lønn	8 060 041	6 774 715
Arbeidsgiveravgift	0	0
Pensjonskostnader	666 476	550 537
Andre relaterte ytelser	694 434	643 312
Sum	9 420 951	7 968 564

Mer om årsverk og lønn

Foretaket er pliktig til å ha pensjonsordning for selskapets ansatte jfr. lov om obligatorisk tjenestepensjon. Foretaket har etablert pensjonsordning via Storebrand, hybridpensjon som tilfredsstiller kravene i loven.

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer: Det er heller ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelser til ansatte eller medlemmer av styret.

Note 3 - Antall årsverk

Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret: 11,55

Note 4 - Varige driftsmidler/anleggsmidler

	Driftsløsøre, inventar o.l	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Sum
Varige driftsmidler			
Anskaffelseskost pr 01.01	1 266 468	6 238 166	7 504 634
Tilgang i året	8 805 149	799 497	9 604 646
Avgang i året	0	0	0
Anskaffelseskost pr 31.12	10 071 617	7 037 663	17 109 280
Akkumulert av- og nedskrivninger 01.01	-942 223	-2 680 839	-3 623 062
Akkumulert av- og nedskrivninger 31.12	-1 120 835	-3 172 429	-4 293 264
Balanseført verdi pr 31.12	8 950 782	3 865 234	12 816 016
Årets av- og nedskrivninger	178 612	491 590	670 202
Økonomisk levetid	0 - 18,29	0 - 20	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Mer om varige driftsmidler/anleggsmidler

Stiftelsen Svalbard Museum har påkostninger fra 2023 som ferdigstilles i 2024. Dette er ført i i driftsmidler/anleggsmidler, men starter ikke avskrivning før i 2024.

Note 5 - Investering i aksjer og andeler

Stiftelsen Svalbard Museum har tegnet aksjer i KulturIT med org.nr 915 168 175

Antall	50 aksjer
Tegningskurs	1000 per aksje
Totalt tegningsbeløp	Kr. 50 000
Andel	1,266%

Note 6 - Fordringer

Fordringer som forfaller senere enn ett år etter regnskapsårets slutt	38 854
---	--------

Mer om fordringer

Bestående av premiefond/innskuddsfond pensjon Storebrand

Note 7 - Varer

Varer vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi

Note 8 - Andre kortsiktige fordringer og forpliktelser

Andre kortsiktige fordringer består av	2023	2022
Forskuddsbetalt leiekostnad	kr. 3 286 108	kr. 3 182 773
Forskuddsbetalt forsikring	kr. 338 245	kr. 299 919
Forskuddsbetalte andre kostnader	kr. 167 669	kr. 96 194
Forskuddsbetalt pensjon	kr. 90 345	kr. 66 223
Ikke utbetalt tilskudd Svalbard Miljøvernfond*	kr. 1 171 448	kr. 0
SUM	Kr. 5 053 815	kr. 3 645 109

*Ikke utbetalt tilskudd etter regnskapsårets slutt 31.12.2023, Svalbard Miljøvernfond, kr. 1 171 448. Tilskuddene utbetales ved innsendelse av sluttrapport og står som fordring frem til dette.

Andre kortsiktige forpliktelser består av	2023	2022
Skyldige feriepenger	kr. 576 350	kr. 489 363
Påløpt kostnad	kr. 4 822	kr. -189 088
Huk-fond	kr. 1 906	kr. 0
Trukket fagforening		kr. -4 955
Kortsiktig fordring, Sysselmesteren*	kr. 350 000	kr. 0
Tilskudd Svalbard Miljøvernfond*	kr. 836 765	kr. 354 237
Forskuddsbetalt tilskudd*	kr. 629 966	kr. 0
Avsatt NFD*	kr. 750 000	kr. 0
SUM	kr. 3 149 809	kr. 649 557

*Kortsiktig fordring Sysselmesteren er inntekt som føres i 2024

*Tilskudd fra Svalbard Miljøvernfond inntektsføres i takt med pådratte kostnader i prosjektet

*Forskuddsbetalt tilskudd består av midler fra Landbruks- og Matdepartementet som inntektsføres i takt med pådratte kostnader

*Avsatt vederlag Nærings- og Fiskerideperatamentet

Note 9 - Bankinnskudd

	31.12.2023
I posten for bankinnskudd inngår egen konto for bundne skattetrekksmidler med	298 121
Skyldig skattetrekk	-295 021

Mer om bankinnskudd

Skattetrekkis innskuddet dekker trekkansvar ved årsskiftet

Note 10 - Egenkapital

	Stiftelseskapital	Fond	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12 forrige år	500 000	13 500 000	7 668 563	21 668 563
Årsresultat	0	0	2 413 850	2 413 850
Egenkapital 31.12.2023	500 000	13 500 000	10 082 413	24 082 413

Mer om egenkapital

Stiftelseskapitalen er gitt som gavebrev fra Longyearbyen Lokalstyre med kr. 500 000

Kr. 13 500 000,- er tidligere overført til fond til fremtidig vedlikehold/utskiftning av utstilling. Derfor er det opprettet en konto under egenkapital som viser beløpet.